

FAKCYJA (7) *sb f*

-ct- (4), -kc- (3).

Pierwsze a jasne, końcowe pochylone.

sg *N* fakcyjã (1). ◊ *A* fakcyjã (1). ◊ *I* fakcyjã (1). ◊ *pl N* fakcyj(e) (1). ◊ *G* fakcyj (2). ◊ *A* fakcyj(e) (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVII w.

1. *Zrzeszenie polityczne (stronnictwo) lub religijne (sekta)* [*factio – sekta, rota, strona Mącz 114a; rozróżnienie, rozerwanie; sekta, strona rozróżniona; strona ludzi rozdwojonych, różnica – factio Cn*] (4) : Oznamiono [...] że do P. Woiewody Nowogrodzkiego miał [*pan Gnieźnieński*] nieznacznie iezdzic wskrzeszając Dekretem Bozym factią skazaną *ActReg* 142, 72.

Wyrażenie: »fakcyja nowoewanjelicka« (1): Czuiąc to tedy fáctia Nowoewángelicka/ iż niemogła wbrod [...] dźiesięćin duchowienftwu záprzeć: fzli [...] ná duchownych takim podkopem. *PowodPr* 23.

Szereg: »bunt i fakcyja« (1): Alleguyże tedy Pośle [...] nie mną: to ieft Vniuerfitatis Polonice nomine: ále álleguy buntem y fákcją śwą/ która iedney klózy z tobą pośpołu przeto ieft godná *OrzQuin* D2.

2. *Bunt, rozruchy* [*factio – udziałanie BartBydż; – zbuntowanie, spiknienie Mącz 114a; – rozruch, zburzenie Calep; bunt, spiknienie, zbuntowanie się – factio Cn*] (3) : niemogl mu [*Sieciechowi*] dac Ratunku Władisław dla zwałnienia wżitkich/ wolal iednego dać z ziemie wiwolac á one factije wśpokoic *Paprup* B2v; dobry Obywátel/ wśzelákim sposóbem ma fie o wśálzenie tego tak bárzo źzkodliwego [...] ognia [*tnz. rozruchów domowych*] ftárác/ do żadnych fákcij fie nie przywieszuiąc/ ále tylko do zdrowia y beśpieczeństwa miłey Oyczyzny/ bo gdzie fákcye nie będą miály od swoich potężności [...] wśtác prędko muśzą. [...] [*Historyje*] dofyć w łobie tego máią/ co zá domowymi rozruchy przychodzi zá niebeśpieczeństwo y iákowe trwogi. *Phil* O.

[*Szereg:* »fakcyja i sedycyja«: Tákże też y one ktorzy przeciwko Kśięzey fáctie y sedycye czynili/ y przeciw Krolowi Perduelliftami byli [...] dáruiemy ie wam *ŁaszczOkulary* G.]

Synonimy: 1. *rokosz, rota, sekta, strona*; 2. *rokosz, rozruch, sedycyja, spiknienie, zbuntowanie, zburzenie.*